

A felvételi nyelvvizsgálóhoz kötését sok kritika érte, különösen azért, mert az az iskolai nyelvtanítás jelenlegi állapotának fényében nem előnyt, hanem inkább hátrányt jelentett volna a továbbtanulást fontolgatóknak, továbbá súlyos jogsérelmet okozhatott volna azoknak az akár fogyatékossgal élő diákoknak is, akiket a középiskolai tanulmányok alatt mentesítettek az idegen nyelv értékelése alól. Feltehetően ezek a körülmények is szerepet játszhattak abban, hogy a felsőoktatási felvételi eljárással összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról rendelkező 261/2019. (XI. 14.) kormányrendeletében foglalt rendelkezéseknek köszönhetően az alapképzésre, osztatlan képzésre történő felvételnek nem lesz feltétele a legalább B2 szintű, általános nyelvi, komplex nyelvvizsga vagy az azzal egyenértékű okirat megléte, továbbá nem változik az emelt szintű érettségi vizsgáért és a középfokú (B2 szintű) nyelvvizsgáért járó többletpontok száma sem. A jogszabálymódosítás alapján a 2020. évi általános felsőoktatási felvételi eljárástól kezdve az a jelentkező vehető fel, aki legalább egy emelt szintű érettségi vizsgát tett, vagy felsőfokú végzettséget tanúsító oklevéllel rendelkezik. Ez alól kivételt képeznek azon képzések, amelyek esetén a felvételi pontszám kiszámítása nem az érettségi vizsgák eredményéből, hanem a gyakorlati vizsga eredménye alapján történik (ilyenek pl. a művészeti képzés szakjai, az edző alapképzési szak, stb.).

A jelenlegi módosítás nem szól arról, hogy a nyelvvizsga meglétét esetleg a későbbiekben kötelezővé tennék a felvételihez.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota

Nemzetközi hírek

WBU sajtóközlemény a fogyatékossgal élők világnapja alkalmából – 2019.12.03.

Az ENSZ 1992-ben nyilvánította december 3-át a fogyatékossgal élők világnapjává. A világnap célja az, hogy felhívja a figyelmet a fogyatékossgal élő személyek másokkal egyenlő esélyű társadalmi részvételének jelentőségére, valamint az ezt nehezítő/akadályozó korlátok megszüntetésének fontosságára.

A Vakok Világszövetsége (WBU) a világnap alkalmából sajtóközleményt adott ki, melyben felhívja a kormányok, a politikai döntéshozók és minden érintett figyelmét arra, hogy a Fogyatékossgal Élők Jogairól Szóló ENSZ

Egyezménynek megfelelően, összhangban az ENSZ Fenntartható Fejlődési Keretrendszer 2030-ban meghatározott Fejlődési Célokkal, mindent tegyenek meg annak érdekében, hogy a „senkit sem fogunk hátrahagyni” ne csak fogadalom maradjon, és a fogyatékossgal élő személyek élhessenek az őket megillető jogokkal és megvalósuljon teljes körű, másokkal megegyező esélyű társadalmi részvételük.

A Vakok Világszövetsége (World Blind Union, röviden WBU) az ENSZ-szel, a Nemzetközi Fogyatékossgügyi Szövetség tagjaival és mindenki mással együtt hívja fel a figyelmet a 2019. december 3-i fogyatékossgal élők világnapjára.

Az idei év témája: „A fogyatékossgal élők társadalmi bevonásának és felemelkedésének elősegítése a Fenntartható Fejlődési Keretrendszer 2030-nak megfelelően”. Az ENSZ 1992-ben nyilvánította december 3-át a fogyatékossgal élők világnapjává, a fogyatékossgal kapcsolatos kérdések jobb megértése és a fogyatékossgal élő személyek méltóságának, jogaiknak és jólétének elősegítéséhez szükséges támogatás mobilizálása érdekében. Céljai közé tartozik ugyanakkor az is, hogy felhívja a figyelmet a fogyatékossgal élő személyeknek a politikai, társadalmi és kulturális élet minden területére való bevonásából származó haszonra és előnyökre.

Összhangban a vakok és gyengénlátók teljes és másokkal megegyező mértékű, a társadalom minden szférájában megvalósuló társadalmi részvétele érdekében kifejtett érdekvédelmi és képviselői tevékenységeinkkel, illetve a Fogyatékossgal Élők Jogairól Szóló ENSZ Egyezményben (UNCRPD) foglaltaknak megfelelően, megragadjuk ezt a lehetőséget arra, hogy a kormányokat, politikai döntéshozókat és mindazokat, akiknek módjában áll, arra sűrgessünk, hogy mindent kövessenek el annak érdekében, hogy az adott területeken megvalósuljanak a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ENSZ célok (SDGs). A befogadó Fejlődési keretrendszernek figyelemmel kell lennie a vakok és gyengénlátók hangjára, hogy jogaik és igényeik világosak és egyértelműek legyenek, a jogszabályok, a politikák, az infrastruktúra és egyéb rendelkezések megtervezése, kialakítása és végrehajtása pedig ne csak számukra, hanem az ő bevonásukkal történjen!

A WBU felhasználja ezt a lehetőséget arra is, hogy a részes államokat arra ösztönözze, hogy a Fogyatékossgal Élők Jogairól Szóló ENSZ Egyezményben foglaltakat, valamint a CRPD Bizottság által, a felülvizsgálaton átesett országoknak tett ajánlásokat hatékonyan hajtsák végre. A fogyatékossg olyan átfogó téma, melyre az ENSZ Fenntartható Fejlődési Célok

között is történik utalás, a komoly, érezhető javuláshoz azonban a Fejlődési Célokat a CRPD előírásokkal együtt kell alkalmazni minden országban.

A 4. Cél (Minőségi oktatás) és a CRPD 24. cikke (Oktatás) az oktatás minden szintje hozzáférhetőségének elősegítésére és olyan oktatási intézmények építésére és korszerűsítésére szólít fel, melyek a fogyatékossgal élők igényeit figyelembe véve biztonságos, hatékony és befogadó tanulási környezetet biztosítanak mindenki számára.

A 8. Cél (Tisztességes munka és gazdasági növekedés) és a CRPD 27. cikke (Munkavállalás és foglalkoztatás) szerinti célok a teljes és termelékeny foglalkoztatás és méltányos munka, azonos értékű munkáért járó azonos díjazás mellett mindenki számára, beleértve a fogyatékossgal élő munkavállalókat is.

A 11. Cél (Akadálymentesen hozzáférhető városok és közösségek) és a CRPD 9. cikke (Hozzáférhetőség) a részes államok részére azt írja elő, hogy biztosítsák a biztonságos, megfizethető, elérhető és fenntartható közlekedési rendszerekhez való hozzáférést mindenki számára, a közúti biztonság javítása során pedig legyenek figyelemmel a fogyatékossgal élők szükségleteire. Egyetemes hozzáférést kell biztosítani a biztonságos, befogadó, könnyen megközelíthető zöld- és közterületekhez, különösen a fogyatékossgal élők számára.

A 17. Cél (Partnerség a célok eléréséért, megfelelő mutatószámok és statisztikai adatok biztosítása mellett) arra hívja fel a tagállamokat, hogy biztosítsanak fejlesztési támogatásokat a fejlődő országok, beleértve a legkevésbé fejlett államok részére. A tagállamoknak jelentősen javítaniuk kell a megfelelően összeállított, rendszeresen aktualizált és megbízható adatok hozzáférhetőségét, az adatoknak pedig a fogyatékossgai kategóriák szerinti bontásban is rendelkezésre kell állniuk.

A Fenntartható Fejlődési Keretrendszer 2030 kimondja: „megfogadjuk, hogy senkit sem fogunk hátra hagyni”. Az igazságos, befogadó és fenntartható fejlődés biztosításához az UNCRPD ratifikálása és végrehajtása szükséges, a vak és gyengénlátó személyek számára biztosítani kell azt, hogy hangjuk és lehetőség legyen arra, hogy a 17. Cél végrehajtásában másokkal egyenlő eséllyel vegyenek részt, illetve részesülhessenek az abból fakadó előnyökből. A CRPD és a Fenntartható Fejlődési Célok közötti szinergiának erősítenie kell az arra való törekvést, hogy a fogyatékossgal élő személyek, beleértve a vakok és gyengénlátók jogait a kormányok és a politika élet alakítói elismerjék, tiszteletben tartsák és figyelembe vegyék.

A Vakok Világszövetsége (World Blind Union, röviden WBU) a világszerte élő, 253 millióra becsült vak és gyengénlátó érdekeit képviselő világszervezet. Tagjai a vakok saját érdekvédelmi szervezetei és a vakokért dolgozó szervezetek, a világ több mint 190 országából, valamint a látássérültséggel kapcsolatos területeken dolgozó nemzetközi szervezetek. További részletek a WBU honlapján olvashatók (angol nyelven): www.worldblindunion.org

Ollé Attila nemzetközi referens

Beszámoló az EBU 11. közgyűléséről

Az MVGYOSZ mind a Vakok Világszövetségének (WBU), mind annak a 6 regionális szervezete egyikének, az Európai Vakok Szövetségének (EBU) tagja.

A négyévente megtartott közgyűlés helyszíne 2019. október 27-30. között Róma volt. Az MVGYOSZ képviselőiben dr. Nagy Sándor elnök és Ollé Attila nemzetközi kapcsolatokért felelős munkatárs vettek részt a közgyűlésen. A részvétel az EBU támogatásával történt (szállás- és étkezési költségek), az MVGYOSZ-nek csak az utazást kellett megszerveznie.

Alábbiakban olvasható a közgyűlés rövid összefoglalója:

Az Európai Vakok Szövetsége (EBU) 11. közgyűlésének házigazdája az UICI, azaz az Olaszországi Vakok és Gyengénlátók Szövetsége volt. A 41 EBU-s tagország közül 33 ország és megfigyelői státuszban Izrael képviselte magát 74 képviselővel. Rajtuk kívül a közgyűlésen az EBU 5 tisztségviselője és 8 elnökségi tagja volt jelen.

A közgyűlés áttekintette és elfogadta az EBU elmúlt 4 éves tevékenységéről szóló beszámolót, a pénzügyi jelentést, illetve a 2020-2023. évi stratégiai tervet.

Az elmúlt és a következő négyéves időszak néhány kiemelt fontosságú témája:

- A látássérültek „könyvéhségének” (book famine) leküzdése az akadálymentesen hozzáférhető formátumú művek határokon túlnyúló cseréjét lehetővé tevő Marrakesi Szerződés révén.

- A „csendes járművek” jelentette veszélyek a látássérültek szempontjából, illetve ennek csökkentése hangjelző rendszer (AVAS) kötelező beszerelése révén. Kampánytevékenység annak érdekében, hogy az AVAS-t ne lehessen kikapcsolni. Fokozott figyelmet kell fordítani és megoldást találni az újabb technológiával működő elektromos járműveknek (E-rollerek, E-deszkák, Segway stb.) a látássérülteket különösképpen érintő kockázataira.

- A fogyatékossgal élők, különösképpen a látássérültek másokkal egyenlő joga a szavazásokon – választóként, vagy akár jelöltként – akadálymentesen történő részvételére.

- A kultúrához való egyenlő esélyű hozzáférés jegyében mindent el kell követni annak érdekében, hogy kötelező legyen a filmek – különösképpen az EU-s finanszírozással készülő alkotások – audiófeliratozása ugyanúgy, mint a hallássérültek számára kötelezően készítendő feliratozás!

- A Braille-írás-olvasás fontosságának hangsúlyozása és oktatásának és használati lehetőségeinek biztosítása. A legújabb technológiák mellett sem szabad elfeledkezni a Braille-nak az egyéb képességek és készségek kifejlesztésében és fenntartásában betöltött fontos szerepéről!

A közgyűlés által elfogadott határozatok:

2019-1:l.:

A WBU 6 regionális szervezetének egyikeként az EBU támogatja a Vakok Világszövetségének (WBU) a Látássérültek Oktatásával Foglalkozók Nemzetközi Tanácsával, ICEVI közösen rendezett következő közgyűlését, melynek helye és ideje: Madrid, 2020.06.17-24., címe: World Blindness Summit – Changing what it means to be blind. A WBU közgyűlés célja az, hogy a vakok és gyengénlátók érdekeinek figyelembevételével segítse az ENSZ Fenntartható Célok és a Fogyatékossgal Élők Jogairól Szóló ENSZ Egyezményben leírtak végrehajtását;

Az EBU arra ösztönzi az EBU nemzeti tagszervezeteit, hogy

II. képviselőik révén vegyenek részt a WBU közgyűlésén;

III. lehetőségeikhez mérten támogassák egyéb WBU tagszervezetek részvételét;

IV. képviselőik révén jelöltessék magukat WBU tisztségekről szóló szavazásokon;

V. Az EBU arra ösztönzi a segítőtechnológiákkal foglalkozó európai piaci résztvevőket, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt és állítsanak ki a WBU közgyűléshez kapcsolódó „TIFLOINNOVA” kiállításon.

2019-2:

Az EBU számos tagszervezetének alapszabálya korlátozza azt, hogy a választott tisztségviselők hány alkalommal választhatóak újra. Ez a szabályozás jól szolgálja a szervezetek megújulását, illetve újabb, tehetséges szakemberek bekerülését. Bár az EBU is igen sokra értékeli az évek során összegyűjtött tapasztalatok fontosságát, lépést kell tartani a változó időkkel, és az EBU szervezetén belül is tükröződnie kell a vakok és gyengénlátók minél szélesebb körének! Az EBU Alapszabály V. cikk 1. fejezet 1.4 pontja csak annyit mond ki, hogy „az elnökség bármelyik tagja újraválasztható”, arra azonban nincs szabály, hogy az elnökség tagjai és az elnök hányszor választhatóak újra.

Figyelemmel a fentiekre az EBU elnökségének ki kell vizsgálnia azt, hogy mik azok az okok vagy/és mechanizmusok, amelyek megakadályozzák azt, hogy kiegyensúlyozott lehessen az EBU elnökségen belüli képviselet;

A vizsgálat eredményeit és az annak megfelelő ajánlásokat az EBU elnökségnek még a 2023. évi közgyűlés előtt el kell juttatnia minden tagszervezete számára úgy, hogy azok a jelöléseik kialakításánál figyelembe tudják venni ezeket az ajánlásokat!

2019-3:

A közgyűlésen ismertetett 2020-2023. évi stratégiai terv is megállapítja, hogy az EBU-nak mindent el kell követnie az alulreprezentált csoportok bevonása érdekében. A kérdés már több közgyűlés alkalmával is felmerült, jelentős javulás azonban eddig nem következett be. Ebből adódóan több kérdés is felmerül, pl. az, hogy mik ennek az okai; a tagszervezetek szerkezete vagy természete; mi az oka annak, hogy a tagszervezetek nem javasolnak jelölteket minden csoportból.

A közgyűlés határozata szerint olyan alapszabály-módosítási javaslatot kell kidolgozni, mely szerint az EBU elnökség megválasztott tagjai csak kettő egymást követő négy évre legyenek megválaszthatók!

2019-4:

A látássérült nők a hátrányos megkülönböztetés legkülönfélébb formáival kénytelenek szembesülni, mind a nemzeti tagszervezeteken, mind magán az EBU-n belül. A nemek szerinti egyenlő képviselet továbbra is igen fajsúlyos probléma!

A 11. közgyűlés határozata szerint a 2019.06.14-16. között Malmőben megtartott EBU GEAR konferencián közzétett, „Malmői EBU-nyilatkozatnak” megfelelően az EBU:

1. A jelenleg is létező „Nők EBU-s hálózat, 2019-2023. között levelezőlistaként történő működtetése mellett egy, a nemi egyensúllyal foglalkozó állandó bizottságot/munkacsoportot állít fel;

2. Támogatást nyújt ahhoz, hogy személyes találkozók történjenek a nemi egyensúly tárgyában, legalább négyévente a közgyűléshez kapcsolódóan, sőt lehetősége szerint az elnökségi terminus közepén is;

3. A 2019-2023. közötti periódusban alapszabály-módosítást kell készíteni egy kvóta-rendszer kidolgozásával annak érdekében, hogy az EBU elnökségen belül érvényesüljön a legkülönbözőbb korú nők és férfiak egyenlő arányú képviselete!

A közgyűlés egyetértett azzal a szlovén-dán javaslattal, hogy meg kell vizsgálni azt, hogy a 2020. évi WBU közgyűlés mottóját – World Blindness Summit, azaz vakok világtalálkozója – lehet-e és hogyan úgy módosítani, hogy abban a vakok mellett a gyengélátók is szerepeljenek.

A skandináv országok és a spanyol ONCE javaslata az, hogy az EBU székhelye Párizsból kerüljön át Brüsszelbe. Ezt egyrészt az EU-s döntéshozókhoz való közelebbi működés, másrészt a várhatóan alacsonyabb működési költségekkel indokolták.

Philippe Chazal, az EBU kincstárnoka felhívta a figyelmet arra, hogy ugyanakkor nem szabad megfeledkezni a költözéssel járó plusz-költségekről (párizsi iroda felszámolása, költöztetés költségei, párizsi iroda alkalmazottainak végkielégítése, stb.)! Nem kizárt, hogy a költözés miatt a tagdíjakat is emelni kellene (10-25%-kal)! Részletes költségelemzést kell készíteni!

A közgyűlés elutasította a tagdíjak emelésének gondolatát.

Andre Félix, az EDF külső kommunikációért felelős munkatársa arról tájékoztatott minket, hogy az egységes Európai fogyatékosági kártya 9 európai ország részvételével folytatott pilot-projektje 2019 végén fejeződik be. Személyes tapasztalatai szerint a kártya jól működik, ő például Olaszországban és Brüsszelben is igénybe tudta venni a helyi, fogyatékos-sággal élők számára nyújtott kedvezményeket (pl. múzeumi belépők). Várakozásai szerint a projekt értékelése után az Európai Bizottság valószínűleg a projekt kiterjesztése mellett fog dönteni, ami azt jelenti, hogy felajánlják egyéb uniós országok számára is a rendszerhez való csatlakozás lehetőségét. A döntés persze továbbra is tagállami hatókörben marad, ezért

valószínűleg komoly lobbitevékenységre lesz szükség az egyes tagországokban.

A közgyűlés jó alkalmat biztosított újabb személyes kapcsolatok kialakítására (lengyel, finn, svéd, spanyol, olasz látássérült szervezetek).

Ollé Attila nemzetközi referens

Egyeztetés az osztrák látássérültek képviselőivel

2019. november 14-én dr. Nagy Sándor elnök és Ollé Attila nemzetközi referens az MGYOSZ székházában fogadta az Ausztriai Vakokat és Gyengénlátókat Segítő Egyesület (Hilfsgemeinschaft der Blinden und Sehschwachen Österreichs) képviselőit. Az Elmar Wilhelm M. Fürst elnök és Daniele Marano projektmenedzser által kezdeményezett találkozó témája az volt, hogy miként tudnák az ausztriai látássérültek igénybe venni a magyarországi közlekedési kedvezményeket, és a magyarok az ottaniakat.

Dr. Nagy Sándor elnök tájékoztatta a vendégeket a magyarországi kedvezményekről, az elektronikus jegyrendszer és az utazási kártya, illetve az Európai fogyatékoságügyi kártya bevezetésével kapcsolatos pilot-projektokról.

A Hilfsgemeinschaft elnöke válaszában elmondta, hogy a bécsiek fogyatékosági kártyájuk alapján (Orangekarte) éves bérletre jogosultak, melynek költségét az önkormányzat fizeti.

Az Ausztrián belüli közlekedési kedvezmények tartományonként, illetve az üzemeltető cégektől függően eltérőek. Például az ausztriai vasúti közlekedésben legmeghatározóbb privát vasúti társaság, a WESTbahn ugyanazokat a kedvezményeket nyújtja, mint az állami kézben lévő ÖBB, tarifájuk azonban eleve sokkal olcsóbb! A Hilfsgemeinschaft képviselőinek véleménye szerint, amit többek között egy görög állampolgárnak az osztrák állammal szem-

beni perében meghozott kedvező bírói döntésre alapoznak, minden EU-s polgár számára ugyanazokat az utazási kedvezményeket kell biztosítani Ausztria területén. Álláspontjuk, hogy az országoként eltérő típusú és mértékű kedvezmények miatt célszerű egy, a látássérültekre és kísérőjükre érvényes, egységes kedvezményre jogosító EU-s szabályozást elérni. Ehhez természetesen szükséges egy, a fogyatékosságot igazoló, egységes és kölcsönösen elfogadott dokumentum. A témát fel kívánják vetni az EDF elnökének a fogyatékos emberek európai napján Brüsszelben. Dr. Nagy Sándor ígéretet tett arra, hogy az MVGYOSZ támogatja kezdeményezésüket.

Az MVGYOSZ képviselői jelezték, hogy a szövetség szívesen vesz részt közös projekteken a Horizon 2020, az ERASMUS és hasonló EU-s pályázati programok keretében. A konkrét projekt ötletekkel kapcsolatos egyeztetésekre később kerül sor.

A Hilfsgemeinschaft a két nagy, ausztriai vakokat képviselő és érdekeiket védő szervezet egyike. Tagságuk kb. 4600 látássérültből és 2000 támogatóból áll. Tagdíjfizetési kötelezettség nélkül, kizárólag adományokból és pályázati forrásokból működnek, állami támogatásban nem részesülnek. 110 alkalmazottjuk van, akiknek a fele a központi irodában, míg a másik fele egy gondozóotthonban dolgozik (Waldpansion). Önsegélyző egyesületként céljuk a látássérültek önállóságának és életminőségének javítása.

Németh Orsolya

Nyelvünk csodái, irodalmunk szépségei

A hangomat adom – beszélgetés Fekete Ágnessel

Beszélgetéssorozatunk olyan önkéntes felolvasókkal készül, akik a Bodor Tibor Kulturális Egyesületben dolgoznak, s örvendeztetnek meg bennünket újabb és újabb hangoskönyvekkel. Fogadják az interjúkat olyan szeretettel, amilyen örömmel felolvasóink nyilatkoznak.

- Kérem, mondjon nekünk pár szót magáról, elfoglaltságairól, kedvenc időtöltéseiről, stb.

- 69 éves közgazdász vagyok, 1972 és 1990 között külkereskedőként magyar népművészeti termékek exportjával illetve textil bér munka-exporttal foglalkoztam. Munkám során a világ sok tájára eljutottam, s az ott szerzett tapasztalatokat iparkodtam saját életemben hasznosítani.